

Sygn. akt V CZ 40/18

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa „A.” Sp. z o.o. w W.

przeciwko Powiatowi T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 14 czerwca 2018 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w K.

z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt V ACa [...]17,

1) oddala zażalenie,

2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2018 r. Sąd Apelacyjny w K. odrzucił apelację pozwanego Powiatu T. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 listopada 2016 r., wobec nie uiszczenia w terminie opłaty od apelacji (art. 373 w zw. z art. art. 370 k.p.c.). W motywach rozstrzygnięcia wskazał, że przywrócenie przez Sąd Okręgowy terminu do dokonania tej czynności było bezzasadne, wobec niezaistnienia przesłanki braku winy w uchybieniu terminu (168 § 1 k.p.c.).

Stwierdził, że uchybienie terminu było wynikiem niestaranności osób reprezentujących pozwanego, które zawiadomiły Sąd o dokonanych przez pozwanego w dniu 12 kwietnia 2017 r. wypowiedzeniu pełnomocnictwa dotychczasowemu pełnomocnikowi, dopiero pismem z dnia 14 lipca 2017 r., które wpłynęło do Sądu 24 lipca 2017 r. W konsekwencji, doręczenie postanowienia z dnia 19 czerwca 2017 r. o oddaleniu zażalenia na postanowienie odmawiające zwolnienia od kosztów sądowych w dniu 4 lipca 2017 r. dotychczasowemu pełnomocnikowi reprezentującemu pozwanego, było w pełni skuteczne i obligowało pozwanego zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. do uiszczenia opłaty od apelacji w terminie tygodniowym, który upłynął bezskutecznie 11 lipca 2017 r. (art. 94 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie pozwany zarzucił naruszenie art. 168 ust. 1 w zw. z art. 370 k.p.c. poprzez przyjęcie, że jego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia opłaty od apelacji był bezzasadny.

W odpowiedzi na zażalenie powódka „A.” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, jeśli uchybiła mu bez swojej winy. Przez stronę należy przy tym rozumieć także pełnomocnika strony, a jego błąd procesowy obciąża stronę. Z utrwalonego stanowiska orzecznictwa i doktryny wynika, że brak winy w uchybieniu terminu powinien być oceniany w świetle

wszystkich okoliczności sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od podmiotu należycie dbającego o swoje własne, życiowo ważne sprawy. W przypadku, gdy strona jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, ocena winy w niezachowaniu terminu wymaga stosowania obiektywnego miernika staranności, której poziom określa się z uwzględnieniem zawodowego charakteru działalności pełnomocnika. W konsekwencji od profesjonalnego pełnomocnika można wymagać większej staranności, troskliwości i ostrożności, niż w stosunku do osoby nieznającej prawa i nietrudniącej się zawodowo prowadzeniem procesów sądowych (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2015 r., nie publ., z dnia 5 maja 2016 r., II CZ 22/16, nie publ., z dnia 14 listopada 2012 r., II UZ 54/12, OSNP 2013, nr 23-24, poz. 291, z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 14/12, nie publ., z dnia 16 września 1997 r., III CZ 45/97, OSP 1998, nr 4, poz. 88, i z dnia 6 kwietnia 1972 r., II PR 433/71, OSPiKA 1972, nr 11, s. 212).

Sąd Apelacyjny prawidłowo przyjął, że przytoczone przez pozwanego we wniosku o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od apelacji okoliczności, nie dawały żadnych podstaw do uwzględnienia wniosku. Pozwany w toku postępowania był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który wniósł apelację wraz z wnioskiem o zwolnienie od opłaty od apelacji oraz zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów. Obowiązkiem pełnomocnika, było zawiadomienie Sądu o wypowiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2017 r. pełnomocnictwa, natomiast wobec niedokonania tej czynności, niezwłoczne przesłanie postanowienia Sądu Apelacyjnego oddalającego zażalenie skarżącemu wraz z informacją o obowiązku uiszczenia opłaty.

W przypadku, gdy pełnomocnikiem jest adwokat (radca prawny), ma on obowiązek zawiadomić Sąd o wypowiedzeniu pełnomocnictwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 1968 r., I CR 12/68, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 124/67, OSNCP 1968, nr 10, poz. 170).

Ustanowiony zaś w dniu 24 kwietnia 2017 r. kolejny pełnomocnik również zobowiązany był niezwłocznie uzyskać od mocodawcy informację o sprawach

w toku, a następnie przystąpić do sprawy, zawiadomić Sąd o zmianie pełnomocnika i podjąć odpowiednie czynności procesowe we właściwym czasie.

Zaniechanie realizacji tych obowiązków dowodzi, że uchybienie terminu do wniesienia opłaty od apelacji, było spowodowane winą pełnomocników reprezentujących pozwanego. Zgodnie z art. 94 § 1 k.p.c., jeżeli Sąd nie zostanie zawiadomiony o wypowiedzeniu pełnomocnictwa, skutkuje ono tylko w stosunku wewnętrznym łączącym pełnomocnika i mocodawcę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CK 425/05, Biul. SN 2006, nr 5, s. 13).

Opieranie argumentacji zażalenia na tezie, że pełnomocnik uprzednio reprezentujący pozwanego zaniedbał swoich obowiązków, nie zawiadamiając Sądu o wypowiedzeniu pełnomocnictwa, dowodzi, że wniosek o przywrócenie terminu, jako oczywiście bezzasadny nie powinien być przez Sąd pierwszej instancji uwzględniony, co prawidłowo w ramach kontroli przeprowadzanej na podstawie art. 373 k.p.c. zostało skorygowane przez Sąd drugiej instancji (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2008 r., II CZ 14/08, nie publ. i z dnia 16 lipca 2009 r., II UZ 23/09, nie publ.). W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że wniosek o przywrócenie uchybionego terminu nie może być oparty na twierdzeniu, że to nie strona, lecz jej pełnomocnik procesowy zaniedbał czynności procesowej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 r., II CSK 167/07, nie publ., z dnia 10 kwietnia 2008 r., IV CZ 24/08, nie publ., z dnia 24 listopada 2009 r., V CZ 57/09, nie publ., z dnia 28 lutego 2013 r., III CZ 6/13, nie publ., i z dnia 8 maja 2013 r., I CZ 35/13, nie publ.).

Ponadto, jak trafnie stwierdził Sąd Apelacyjny, przy dołożeniu należytej staranności, pozwany miał możliwość zapobiegnięcia zaniechaniom pełnomocników i uiszczenia opłaty w ostatnim dniu terminu, gdyby podjął niezwłocznie czynności w tym kierunku, po otrzymaniu wysłanej przez poprzedniego pełnomocnika e-mailem z dnia 10 lipca 2017 r. o godz. 14:49 korespondencji, którą zarejestrowano u pozwanego w dniu 11 lipca 2017 r., kiedy upływał termin na uiszczenie opłaty.

Nie ma natomiast racji powódka, że wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od apelacji, był niedopuszczalny, a pozwany powinien wnioskować o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji. Wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od apelacji, może być bowiem skutecznie wniesiony, jeżeli w dacie jego wniesienia, apelacja - tak, jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie - nie została jeszcze odrzucona (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r., III CZ 4/06, nie publ. i z dnia 20 września 2013 r., II CZ 50/13, nie publ.).

Z przytoczonych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji, o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygając na podstawie art. 98 § 1 i § 3, art. 99 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 265).

jw

ał